

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 33 11
E: gp.mgts@gov.si
www.mgts.gov.si

Številka: 007-198/2025/1
Ljubljana, 19. september 2025
EVA: 2025-2180-0016
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o športu – predlog za obravnavo
1. Predlog skleпов vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji ... sprejela
SKLEP:
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o športu (EVA 2025-2180-0016) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.
Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA
Priloga:
<ul style="list-style-type: none">– Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o športu.
Sklep prejmejo:
<ul style="list-style-type: none">– Državni zbor Republike Slovenije,– Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,– Ministrstvo za finance,– Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">– mag. Dejan Plastovski, generalni direktor Direktorata za šport, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,– Petra Tramte, vodja Sektorja za razvoj in programe športa, Direktorat za šport, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,– Gregor Rankel, podsekretar, Direktorat za šport, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none">– Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport,– mag. Dejan Židan, državni sekretar,– Matevž Frangež, državni sekretar,– mag. Dejan Plastovski, generalni direktor Direktorata za šport,– Petra Tramte, vodja Sektorja za razvoj in programe športa, Direktorat za šport,– Gregor Rankel, podsekretar v Direktoratu za šport.

5. Kratek povzetek gradiva				
Ključni poudarki predloga zakona:				
<p>- Zagotovitev socialne varnosti nekdanjim vrhunskim športnikom v starosti, z uvedbo dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, institutom, smiselno primerljivim z republiški priznavalninami, kot jih ureja 90. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 8/25; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK). Predlog zakona predvideva priznanje pravice do dodatka k pokojnini nekdanjim vrhunskim športnikom do določene kumulativne višine (podobno kot pri institutu republiških priznavalnin v skladu z ZUJIK).</p> <p>- Vzpostavitev nacionalnega kariernega centra (v nadaljnjem besedilu: NKC) v okviru Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljevanju: OKS-ZŠZ), ki bo kot javno službo opravljal naloge pomoči športnikom na področju usklajevanja izobraževalnih in športnih obveznosti ter naloge na področju pomoči športnikom ob prehodu v drugo kariero.</p> <p>- Zagotovitev socialne varnosti vrhunskim športnikom ob zaključku tekmovalne kariere z namenom lažjega prehoda v drugo kariero – ministrstvo, pristojno za šport, bo za določeno obdobje športnikom, ki izpolnjujejo z zakonom določene pogoje, zagotovilo prejemke v višini neto minimalne plače ter plačilo socialnih prispevkov od osnove, ki je minimalna plača.</p> <p>- Uvedba posebne vrste športnih prireditev (športno-promocijske prireditve za otroke in mladino) kot načina spodbujanja gibanja pri otrocih in mladini, ki se iz različnih razlogov bistveno manj gibajo kot v preteklosti.</p> <p>- Uvedba pravil, pod katerimi se posamezniki, ki so do uveljavitve ZŠpo-1 izpolnjevali pogoje za opravljanje strokovnega dela v športu in to delo kot svojo izključno dejavnost opravljali že daljše časovno obdobje, lahko kot strokovno usposobljeni delavci vpišejo v razvid strokovno izobraženih in strokovno usposobljenih delavcev v športu.</p>				
6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			DA
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			NE
c)	administrativne posledice			NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij			DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki			NE
e)	socialno področje			NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 			NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport	3311-11-0023 – Programi vrhunškega športa	231814 - Program vrhunškega športa	0,00 EUR	1.200.000,00 EUR
SKUPAJ			0,00 EUR	1.200.000,00 EUR
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/
SKUPAJ			/	/
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
/	/	/		
/	/	/		
/	/	/		
SKUPAJ		/	/	
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
/				
II. Finančne posledice za državni proračun:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
/				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
/				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
/				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
/				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:			NE	
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 				
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:				
<ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE 				

- Združenju občin Slovenije ZOS: **NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Gradivo je objavljeno na spletnem portalu E-demokracija s 30-dnevnim rokom za podajo pripomb.
(V primeru, če bo MGTŠ v postopku javne obravnave prejelo pripombe javnosti na predlog predpisa, bo gradivo po zaključku javne obravnave dopolnjeno in poslano v ponovno usklajevanje).

DA

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

**Matjaž Han
minister**

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o športu.

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji ... sprejela

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o športu (EVA 2025-2180-0016) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o športu.

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŠPORTU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Vlada Republike Slovenije je s sklepom, št. 02401-8/2024/3 z dne 17. 10. 2024 ustanovila Delovno skupino vlade za pregled položaja športa in športnikov ter pripravo predlogov ukrepov na tem področju (v nadaljnjem besedilu: delovna skupina vlade). Delovna skupina je ob sodelovanju predstavnikov avtonomne športne sfere, predvsem Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljnjem besedilu: OKS-ZŠZ) in Zveze za šport invalidov Slovenije – Paralimpijskega komiteja Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ŠIS-SPK) opravila analizo trenutnega stanja, v katerem se izvaja šport in delujejo (predvsem) vrhunski športniki ter predlagala nekatere ukrepe, ki bi lahko pripomogli k optimizaciji stanja na področju športa, med njimi tudi vzpostavitev Nacionalnega kariernega centra za športnike (vključno z instrumenti prehoda na trg dela po zaključku tekmovalne kariere za vrhunske športnike) in uvedbo republiške priznavalnine za nekdanje vrhunske športnike (po zgledu instituta republiške priznavalnine s področja kulture).

Vlada se je sklepom, št. 02400-4/2025/4 z dne 27. 3. 2025, seznanila s poročilom o delu delovne skupine vlade in naložila pristojnim ministrstvom pripravo predlogov predpisov, ki bodo uresničevali predlagane ukrepe.

Skrb za izobraževanje športnikov in njihova priprava na kariero po končani športni poti, s katero si zagotovijo dolgoročno eksistenco, je pomembna naloga države. S pomočjo na tem področju se udejanjajo načela dvojne kariere, kot izhajajo tudi iz Smernic Evropske unije o dvojnih karierah športnikov. Športna oziroma tekmovalna kariera zahteva visoke obremenitve, ki glede na specifične značilnosti posameznih športnih panog in tekmovalnih sistemov otežujejo izobraževalne in druge procese priprave za uspešno vključitev na trg dela med ali po zaključku tekmovalne kariere. Športniki (še posebej vrhunski) so pomembni promotorji, tako Republike Slovenije v svetu kot tudi ukvarjanja s športom ter zdravega načina življenja med prebivalstvom Republike Slovenije, vendar pa pogosto (razen v nekaterih izjemnih primerih najuspešnejših športnikov v komercialno najodmevnejših športnih panogah) za svoja prizadevanja niso ustrezno finančno nagrajeni, celo nasprotno, pogosto lahko zaradi ukvarjanja s tekmovalnim športom na vrhunskem nivoju ogrozijo svoje kariere po zaključku tekmovalne kariere. Zakon o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb in 37/24 – ZMat-B; v nadaljnjem besedilu: ZŠpo-1) že določa nekatere sistemske ukrepe za zagotovitev dolgoročne socialne varnosti nekaterih najuspešnejših športnikov (na primer pravica do povračila stroškov izobraževanja in pravica do izjemne pokojnine, ki ju določa šesti odstavek 35. člena ZŠpo-1), vendar pa so namenjeni izključno najuspešnejšim vrhunskim športnikom, prejemnikom olimpijske ali paralimpijske medalje, medalje z olimpijade gluhih, medalje s šahovske olimpijade ali medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih športnih panogah ali olimpijskih športnih disciplinah individualnih športnih panog. Velika večina vrhunskih športnikov nameni za športno udejstvovanje primerljivo količino časa, truda in dela, vendar pa zaradi različnih dejavnikov ne doseže tovrstnih najvišjih dosežkov. Kljub temu je za namen spodbujanja ukvarjanja z vrhunskim športom, ki je pomemben promotor in dejavnik vidnosti Republike Slovenije v svetu ter viden promotor ukvarjanja s športom med splošnim prebivalstvom potrebno uvesti ukrepe, ki bodo zagotovili dolgoročno socialno varnost (predvsem vrhunskih) športnikov.

Za namen promocije zdravega načina življenja preko gibanja in športa med mladimi zakon predvideva novo obliko športnih prireditev v okviru pristočasne športne vzgoje otrok in mladine (športnih programov, ki sodijo v delovno področje Ministrstva za vzgojo in izobraževanje), in sicer športno-promocijske prireditve za otroke in mladino. Zakon določa tudi način njihovega (so)financiranja.

Ob uveljavitvi ZŠpo-1 je bil uveljavljen nov sistem pogojev za opravljanje strokovnega dela v športu, ki nekaterim posameznikom, ki so do uveljavitve ZŠpo-1 že dlje časa opravljali strokovno delo v športu kot svojo edino dejavnost, zaradi neizpolnjevanja na novo uvedenega izobrazbenega pogoja onemogoča nadaljnje opravljanje dela.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATIVNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

Cilj predloga zakona je .

2.2. Načela

Temeljna načela, ki jih zasleduje zakon so:

- načelo socialne države,
- načelo spodbujanja ukvarjanja s športom (posebej vrhunskim športom) kot pomembnim dejavnikom promocije Republike Slovenije v svetu in zdravega načina življenja in
- načelo pravičnosti.

2.3. Poglavitne rešitve

Zagotovitev socialne varnosti nekdanjim vrhunskim športnikom v starosti, z uvedbo dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, institutom, smiselno primerljivim z republiškimi priznavalnimi, kot jih ureja 90. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 8/25; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK). Predlog zakona predvideva priznanje pravice do dodatka k pokojnini nekdanjim vrhunskim športnikom do določene kumulativne višine (podobno kot pri institutu republiških priznavalnin v skladu z ZUJIK).

Vzpostavitev nacionalnega kariernega centra (v nadaljnjem besedilu: NKC) v okviru Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljnjem besedilu: OKS-ZŠZ), ki bo kot javno službo opravljal naloge pomoči športnikom na področju usklajevanja izobraževalnih in športnih obveznosti ter naloge na področju pomoči športnikom ob prehodu v drugo kariero.

Zagotovitev socialne varnosti vrhunskim športnikom ob zaključku tekmovalne kariere z namenom zagotovitve lažjega prehoda v drugo kariero – ministrstvo, pristojno za šport, bo za določeno obdobje športnikom, ki izpolnjujejo z zakonom določene pogoje, zagotovilo prejemke v višini neto minimalne plače ter plačilo socialnih prispevkov od osnove, ki je minimalna plača. V tem okviru ni predvidena zaposlitev nekdanjih vrhunskih športnikov, temveč institut, smiselno podoben prejemanju nadomestila za primer brezposelnosti (vendar ne na podlagi zavarovanja). V tem času je obveznost nekdanjega vrhunškega športnika, da se vključi v ustrezne programe izobraževanja ali usposabljanja oziroma da pridobiva izkušnje, ki mu bodo omogočile vstop na redni trg dela (vse v skladu oziroma ob sodelovanju NKC).

Uvedba posebne vrste športnih prireditvev (športno-promocijske prireditve za otroke in mladino) kot načina spodbujanja gibanja pri otrocih in mladini, ki se iz različnih razlogov bistveno manj gibajo kot v preteklosti.

Uvedba pravil, pod katerimi se posamezniki, ki so do uveljavitve ZŠpo-1 izpolnjevali pogoje za opravljanje strokovnega dela v športu in to delo kot svojo izključno dejavnost opravljali že daljše časovno obdobje, lahko kot strokovno usposobljeni delavci vpišejo v razvid strokovno izobraženih in strokovno usposobljenih delavcev v športu.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA SREDSTVA

NKC:

Predvideno je financiranje plač treh zaposlenih pri OKS-ZŠZ na namen izvajanja nalog NKC, predviden strošek na letni ravni znaša 150.000 evrov:

- Za leto 2026 (od 1. 7. 2026): do 75.000 EUR
- 2027 in kasnejša leta: do 150.000 EUR

Izplačevanje prehodnega denarnega nadomestila nekdanjim vrhunskim športnikom:

Na podlagi podatkov OKS-ZŠZ o pretočnosti oseb s statusom vrhunškega športnika (število vrhunskih športnikov je približno na enaki ravni vsako leto, približno 50 športnikov letno izgubi oziroma pridobi kategorizacijo v naziv vrhunškega športnika) bo na letni ravni do 100 upravičencev do prehodnega denarnega nadomestila. V prvem letu uvedbe ukrepa (2026) so finančne posledice prehodnega denarnega nadomestila nižje (ukrep se bo izvajal od 1. 7. 2026), od leta 2027 in v kasnejših letih so pričakovane finančne posledice v približni višini stroška 100 letnih bruto minimalnih plač.

- Za leto 2026 (od 1. 7. 2026): do 1.000.000 EUR
- Za leto 2027 in kasnejša leta: do 2.700.000 EUR

Dodatek k pokojnini – športna priznavalnina:

Na podlagi podatkov OKS-ZŠZ bo v letu 2026 največ 50 upravičencev do dodatka, v naslednjih letih (z upokojevanjem) pa je predvidenih do 100 upravičencev letno (preostala ukrepa na področju dvojne kariere športnikov, NKC in prehodno denarno nadomestilo, naj bi pričakovano dolgoročno znižala število nekdanjih vrhunskih športnikov, ki bodo potrebovali dodatek k pokojnini – športno priznavalnino). V skladu s podatki Ministrstva za kulturo o povprečnem znesku republiške priznavalnine na posameznega upravičenca (približno 5.000 EUR letno), so pričakovane finančne posledice ukrepa:

- 2026 (od 1. 7. 2026): do 125.000 EUR
- 2027 in kasnejša leta: do 500.000 EUR.

Skupna ocena finančnih posledic zakona:

Skupne pričakovane posledice sprejema zakona so:

- Za leto 2026 (od 1. 7. 2026): do 1.200.000 EUR.
- Za leto 2027 in kasnejša leta: do 3.350.000 EUR.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG TEGA ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za izvajanje zakona so za leto 2026 zagotovljena v sprejetem proračunu RS za leto 2026 na proračunskih postavkah Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, prav tako smo jih načrtovali v predlogu sprememb proračuna RS za leto 2026 in predlogu proračuna RS za leto 2027 na proračunskih postavkah Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport. Za leto 2028 in nadaljnja leta jih bo potrebno zagotoviti v skladu z zakonsko predvidenim načinom načrtovanja proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

Prikaz ureditve v nekaterih drugih državah Evropske unije.

MADŽARSKA

Mehanizmi podpore dvojni karieri

Madžarska močno poudarja ravnotežje med športom in izobraževanjem. Po Zakonu o športu (Zakon I iz leta 2004) in povezanih predpisih minister, pristojen za športno politiko, podpira razvoj dvojne kariere športnikov z več pobudami; s podporo študentskim in visokošolskim športnim

zvezam na nacionalni ravni se spodbuja organizirano športno udejstvovanje študentov po vsej državi; ministrstvo podpira uvedbo in delovanje programov dvojne kariere za športnike ter upravlja državni športni štipendijski program, ki talentiranim študentom-športnikom omogoča uspešno uresničevanje športnih in akademskih ciljev.

Trenutno ministrstvo nudi naslednje štipendije in druge podperne programe:

– Leta 2024 je omejitev v višini 1.193 milijonov HUF v okviru štipendije Aladár Gerevich omogočila štipendije za 900 športnikom, športnim strokovnjakom in strokovnjakom za športno zdravje z ali brez invalidnosti za doseganje izjemnih športnih rezultatov. Po veljavni zakonodaji se lahko ta štipendija dodeli tudi za podporo študija tekmovalnih športnikov.

– Uspešni športniki v olimpijskih in paralimpijskih športih, ki so vpisani v visokošolski študij, so upravičeni do štipendije Hungarian Sports Star Scholarship, katere cilj je podpreti pripravo na civilno življenje po koncu športne kariere. V zimskem semestru 2024/2025 je štipendijo prejelo 183 oseb, v poletnem semestru 2024/2025 pa 204 osebe.

– Tekmovanje »Dober učenec in dober športnik Madžarske« motivira učence v javnem šolstvu, tekmovanje »Madžarska nadarjenost« za srednješolce pa je prejelo 1.046 veljavnih prijav.

Od 1. januarja 2020 deluje državno akreditiran podporni sistem športnih akademij z namenom ustvariti pogoje za elitno vadbo mladih športnikov, razvijati uspešne športnike v članskem mednarodnem prostoru in hkrati omogočati model dvojne kariere poleg športno-specifičnega treninga.

Nacionalna zveza za šolski, univerzitetni in pristočasni šport ima ključno vlogo v podpori dvojne kariere: pripravlja strokovne predloge za zagon in delovanje programov dvojne kariere ter sodeluje z nacionalnimi študentskimi in univerzitetnimi športnimi zvezami pri pripravi športnikov na mednarodna študentska tekmovanja.

Trenutni izobraževalni sistem in zakonodaja omogočata mladim športnikom, da pri šolah zahtevajo prilagojen urnik in izobraževalni načrt, usklajen z njihovimi športnimi obveznostmi.

Skupaj ti ukrepi športnikom pomagajo uresničevati športne ambicije, ne da bi pri tem ogrozili izobraževanje in prihodnje karijerne možnosti.

Socialnovarstveni ukrepi med prehodom kariere

Madžarska podpira prehod športnikov v drugo kariero z državnimi programi. Izstopa Športna eskadrija madžarskih obrambnih sil, ki jo je leta 2017 ustanovilo Ministrstvo za obrambo. Ta posebna enota je sestavljena iz vrhunskih športnikov, ki hkrati služijo vojaški službi in konkurirajo v športu. Člani imajo polno socialno varnost in stabilno zaposlitev, prispevajo k vojaškemu naboru in domoljubni vzgoji, redno pa zastopajo Madžarsko in obrambne sile na največjih mednarodnih tekmovanjih. Dodatno madžarski izobraževalni sistem podpira prehod tako, da športnikom na podlagi dosežkov priznava dodatne točke v nacionalnem vpisnem postopku v visoko šolstvo.

Pokojninska oziroma upokojitvena podpora nekdanjim športnikom

Madžarska zagotavlja doživljenjsko podporo elitnim športnikom:

Dobitniki olimpijskih medalj so upravičeni do dosmrtna rente od 35. leta starosti naprej. Renta pripada madžarskim državljanom, ki so kot člani državne reprezentance osvojili medaljo v individualni ali ekipni disciplini na poletnih ali zimskih Ol pod okriljem MOK ali na šahovski olimpijadi pod okriljem FIDE, ter od leta 1984 tudi na poletnih ali zimskih Deaflympics oziroma Paralimpijskih igrah. Mesečna renta znaša: za zlato medaljo 1.669 €, za srebrno medaljo 1.169 €, za bronasto medaljo 835 €, kumulativno glede na število medalj.

»Športnik naroda« je častni naziv po Zakonu o športu iz leta 2004. Podeli se športnikom, starim 60 let ali več, ki so dosegli izjemne rezultate in po karieri še naprej prispevajo k madžarskemu športu. Naziv lahko hkrati nosi 12 športnikov in vključuje mesečno bruto rento 630.000 HUF, ki se lahko izplačuje poleg olimpijske rente.

HRVAŠKA

Hrvaški (kategorizirani) športniki so upravičeni do mesta v študentskih domovih v skladu s Pravilnikom o pogojih in načinu uveljavljanja pravice rednih študentov do subvencioniranega bivanja („Narodne novine“ št. 68/23 in 77/24), ki spada v pristojnost Ministrstva za znanost, izobraževanje in mladino. Za vpis v oddelke, namenjene izključno športnikom, se lahko prijavijo le študenti, ki so uvrščeni na rang listo pristojne nacionalne športne zveze.

Med leti 2007 in 2020 je Hrvaški olimpijski komite (v nadaljnjem besedilu: HOK) v sodelovanju s partnerji s področja športa in izobraževanja izvajal več projektov, osredotočenih na dvojne kariere v športu. Ugotovljena je bila potreba po ustanovitvi organa, ki bi zagotavljal strokovno podporo in storitve za uspeh v dvojni karieri ter po športni karieri. Ta organ bi športnikom zagotavljal ključne informacije o izobraževalnih možnostih, štipendijah, zaposlovanju in načrtovanju športne kariere. Poslanstvo in končni cilj sta spodbujati javne oblasti in institucije ter športnike in športne organizacije, da prepoznajo pomen izobraževanja med športno kariero kot temelja za življenje in delo po zaključku športne poti. Namen je zagotavljati strokovno podporo, storitve in informacije, potrebne za uspeh v dvojni karieri, po zgledih dobrih praks iz izbranih evropskih držav.

Center opravlja strokovne naloge, ki nadgrajujejo obstoječo podporo HOK na področju kariere športnikov in statusnih vprašanj, kot so:

- obveščanje športnikov o dejavnostih in storitvah Centra;
- posredovanje informacij o izobraževalnih programih na Hrvaškem;
- sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami in nacionalnimi organi, pristojnimi za izobraževanje in zaposlovanje, ter drugimi deležniki na področjih, pomembnih za dvojne kariere;
- obveščanje o štipendijah, subvencijah za izobraževanje in drugih virih finančne podpore (v sodelovanju z Ministrstvom za turizem in šport);
- načrtovanje kariere po koncu športne poti;
- odpiranje priložnosti za zaposlitev športnikov;
- obveščanje športnikov ter organizacija seminarjev in/ali delavnic za trenerje in športnike;
- sodelovanje z nacionalnimi športnimi zvezami, športnimi združenji, klubi in vsemi drugimi deležniki, vključenimi v podporo športnikom;
- sodelovanje z drugimi kariernimi centri za športnike na različnih ravneh (npr. univerzitetni športni uradi);
- sodelovanje s Hrvaško olimpijsko akademijo in drugimi organizacijskimi enotami HOK.

Od leta 2017 Ministrstvo za turizem in šport subvencionira izobraževanje vrhunskih športnikov (aktivnih in upokojenih) z namenom podpore dvojni karieri, strokovnemu razvoju in izobraževanju. To pomembno olajša dostop športnikov do visokošolskega izobraževanja in prehod po koncu športne kariere.

ROMUNIJA

Ugodnosti za učence in dijake – vrhunske športnike

Na podlagi Zakona o preduniverzitetnem izobraževanju št. 199/2023 in metodologije, odobrene z odredbo ministra za izobraževanje, se odsotnosti učencev in dijakov, ki sodelujejo v pripravah in tekmovanjih na lokalni, okrožni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni, štejejo kot opravičene.

Vrhunski študenti-športniki športnih panog, ki jih nacionalne športne zveze imenujejo za nacionalne olimpijske/odličnostne centre, se lahko vpišejo v izobraževalne ustanove v bližini teh športnih struktur in sledijo dinamiki izbora reprezentančnih selekcij. Šolski uspeh, zabeležen v obdobjih, ko se dijaki pripravljajo v teh centrih, se posreduje izobraževalnim ustanovam, katerih dijaki so.

Vsako šolsko leto se za dijake 12./13. razreda, ki sodelujejo v olimpijskih ekipah in na mednarodnih športnih tekmovanjih, ki potekajo v času redne mature, organizira posebna matura. Koledar posebne seje se odobri z odredbo ministra za izobraževanje, raziskave, mladino in šport.

Ugodnosti za študente – vrhunske športnike:

Na podlagi Zakona o visokem šolstvu št. 199/2023, s spremembami in dopolnitvami, ter Zakona o telesni vzgoji in športu št. 69/2000, s spremembami in dopolnitvami, ter predpisov o organizaciji in delovanju dodiplomskega/magistrskega študija:

- možnost, da so vrhunski športniki sprejeti na fakulteto brez sprejemnega izpita, odvisno od posebnih pravil posamezne visokošolske ustanove in dosežene ravni športne uspešnosti;
- možnost dodeljevanja športnih štipendij, ki jo določajo posebna pravila vsake visokošolske ustanove;
- podpora pri vseh oblikah opravljanja predmetov iz učnega načrta v okviru odprtih izpitnih rokov;
- oprostitev prisotnosti pri pouku v deležu, ki običajno variira med 30 % in 70 % (70 % za športnike iz nacionalnih ali olimpijskih ekip).

Socialna zaščita vrhunskih športnikov

- Zakon o telesni vzgoji in športu št. 69/2000 določa, da imajo vrhunski športniki pravice iz socialnega zavarovanja, socialne pomoči, obveznega zdravstvenega zavarovanja, pa tudi pravice, ki jim pripadajo iz zasebnih pokojninskih skladov, v skladu z zakonom.
- Na podlagi Zakona št. 69/2000 vrhunski športniki, ki so osvojili medalje na olimpijskih ali paralimpijskih igrah ali so svetovni oziroma evropski prvaki v disciplinah, ki so bile vsaj enkrat vključene v program olimpijskih ali paralimpijskih iger, po koncu svoje športne kariere prejemajo dosmrtno rento.
- Na podlagi Zakona št. 118/2002 o vzpostavitvi zaslužnega dodatka lahko športniki, trenerji, športne osebnosti, raziskovalci, zdravniki itd. prejmejo zaslužni dodatek za posebne dosežke in za nagraditev priznane dejavnosti na področju športa. Na področju športa je 115 oseb, ki prejemajo zaslužne dodatke.

ESTONIJA

Mehanizmi podpore dvojni karieri

V Estoniji je dvojna kariera športnikov prepoznana in podprta s koordinacijo med Ministrstvom za kulturo, Estonskim olimpijskim komitejem in izobraževalnimi ustanovami. Gimnazija Audentes Sports v Talinu, državna elitna športna šola, je osrednja: nudi prožne urnike, personalizirane učne poti, vadbene objekte na kampusu in dijaški dom. Brezplačen visokošolski študij v estonščini za redne študente pomembno podpira dvojno kariero. Univerze in poklicne šole ponujajo daljinsko učenje, podaljšane roke diplomiranja in individualne študijske načrte.

Socialnovarstveni ukrepi med prehodom

Posebne, zgolj športno-specifičnega socialnega sistema za prehodno fazo trenutno ni. Številne zveze in reprezentance sklepajo formalne pogodbe z vrhunskimi športniki, po katerih prejemajo obdavčeno plačo s polnimi socialnimi prispevki (zdravstveno, zavarovanje za primer brezposelnosti, pokojninsko varčevanje), kar jih v času kariere integrira v nacionalni sistem socialne zaščite. Športna organizacija ali športna šola, vpisana v športno bazo, sme športniku izplačevati mesečno podporo do dvakratnika minimalne plače, če športnik prejema vsaj minimalno plačo, ima licenco zveze in tekmuje v njenem sistemu ali zastopa reprezentanco; pogoje se določi s pogodbo, podatke pa vnese v športno bazo. Ob upokojitvi ali karierni spremembi lahko športniki koristijo storitve Estonskega sklada za zavarovanje za primer brezposelnosti (prekvalifikacije, posredovanje zaposlitev, nadomestila – če izpolnjujejo pogoje).

Pokojninska oziroma upokojitvena podpora

Posebne prispevne pokojninske sheme izključno za športnike ni, obstaja pa več oblik podpore po karieri, zlasti za izjemne dosežke: državne častne rente – doživljenjske mesečne štipendije kot priznanje prispevka k estonskemu športu, neodvisno od zaposlitvene zgodovine in prispevkov. Nekdanji olimpijski medalisti lahko prejmejo posebno priznanje in finančno podporo. Estonija podpira dvojne kariere in prehode predvsem preko gimnazije Audentes, brezplačnega univerzitetnega izobraževanja, pogodb z vsemi prispevki in državnega priznanja olimpijcev; dodatno strukturiranje prehodne faze bi sistem še okrepilo.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA:

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagani zakon predvideva sklenitev pogodb med ministrstvom, pristojnim za šport, in OKS-ZŠZ za financiranje delovanja NKC, ter nove upravne postopke pri ministrstvu, pristojnem za šport, v zvezi z vlogami za dodatek k pokojnini – športno priznavalnino in vlogami za dodelitev prehodnega denarnega nadomestila.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagani zakon ne prinaša novih administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlagani zakon nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo, in sicer za:

Predlagani zakon nima posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialno področje, in sicer za:

Predlagani zakon ima pozitivne posledice na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlagani zakon nima vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic na druga področja:

Predlagani zakon nima posledic na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani e-demokracija.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

V okviru svojih pristojnosti bo izvajanje sprejetega predpisa spremljalo ministrstvo, pristojno za šport.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

V zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo je objavljeno na spletnem portalu e-demokracija s 30-dnevnim rokom za podajo pripomb.

(V primeru, če bo MGTŠ v postopku javne obravnave prejelo pripombe javnosti na predlog predpisa, bo gradivo po zaključku javne obravnave dopolnjeno in poslano v ponovno usklajevanje)

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA (OSEBNO IME IN NAZIV FIZIČNE OSEBE ALI FIRMA IN NASLOV PRAVNE OSEBE) IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport,
- mag. Dejan Židan, državni sekretar,
- Matevž Frangež, državni sekretar,
- mag. Dejan Plastovski, generalni direktor Direktorata za šport,
- Petra Tramte, vodja Sektorja za razvoj in programe športa, Direktorat za šport,
- Gregor Rankel, podsekretar v Direktoratu za šport,
- Jure Kastelic, podsekretar v Direktoratu za šport.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb in 37/24 – ZMat-B) se v 17. členu v tretjem odstavku za 2. točko doda nova 3. točka, ki se glasi:

»3. udeležbe šol na mednarodnih športno-promocijskih prireditvah, če so se kvalificirale na športnih prireditvah iz 73.a člena tega zakona;«.

Dosedanji 3. in 4. točka postaneta 4. in 5. točka.

2. člen

V 35. členu se za osmim odstavkom doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

»(9) Športnik ima pod pogoji in na način, kot ga določa ta zakon, pravico vključitve v dejavnosti nacionalnega kariernega centra, pravico do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine ter pravico do denarnega nadomestila in plačila prispevkov.«.

3. člen

Za 36. členom se dodajo novi 36.a do 36.k člen, ki se glasijo:

»36.a člen

(dodatek k pokojnini – športna priznavalnina)

(1) Nekdanjemu športniku, državljanu Republike Slovenije, ki je bil v času tekmovalne kariere razvrščen v mednarodni ali višji razred kategorizacije po tem zakonu, v mednarodni ali višji razred kategorizacije po Zakonu o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 97/01 – ZSDP, 15/03 – ZOPA in 29/17 – ZŠpo-1; v nadaljnjem besedilu: ZSpo) ali ki je bil pred uveljavitvijo ZSpo pri OKS-ZŠZ evidentiran kot kategoriziran športnik, kateremu je v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, priznana pravica do pokojnine, ki ne presega 1.100 evrov, ali ki je uživalec pravice do pokojnine iz tujine, če je z državo, iz katere prejema pokojnino, sklenjena mednarodna pogodba ali če ta država priznava pravico do izplačevanja pokojnine v tujino državljanom Republike Slovenije, ta pravica pa ne presega višine 1.100 evrov, lahko zaprosi za dodelitev dodatka k pokojnini – športne priznavalnine.

(2) Dodatek k pokojnini – športna priznavalnina se določi v višini razlike med odmerjeno pokojnino iz prejšnjega odstavka in 1.100 evri.

(3) O pravici do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine odloči ministrstvo, pristojno za šport.

(4) Podrobnejši postopek za uveljavljanje dodatka k pokojnini – športne priznavalnine ter način njene valorizacije določi vlada.

(5) Sredstva za dodatek k pokojnini – športno priznavalnino izplačuje Zavod Republike Slovenije za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod). Na podlagi izplačanih dodatkov k pokojnini – športnih priznavalnin zavod ministrstvu mesečno izstavi zahtevek za povračilo stroškov iz tega naslova.

(6) Prejemanje dodatka k pokojnini po tem členu, prejemanje dodatka k pokojnini po zakonu, ki ureja dodatek k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa, in prejemanje pokojnine po Zakonu o izjemnem priznanju in odmeri starostne pokojnine osebam, ki imajo posebne zasluge (Uradni list SRS, št. 18/74, Uradni list RS, št. 14/90 in 34/17 – ZDPID), se medsebojno izključujejo.

36.b člen

(nacionalni karierni center)

(1) Nacionalni karierni center (v nadaljnjem besedilu: NKC) izvaja naloge na področju usklajevanja športnih in izobraževalnih obveznosti športnikov ter naloge na področju prehoda športnikov na trg dela po zaključku športne kariere.

(2) Naloge NKC po tem zakonu opravlja OKS-ZŠZ kot javno službo. Sredstva za delovanje NKC se zagotovijo v proračunu ministrstva, pristojnega za šport.

36.c člen

(dejavnosti NKC v na področju izobraževanja športnikov)

(1) Na področju usklajevanja športnih in izobraževalnih obveznosti športnikov NKC izvaja:

1. informiranje športnikov o njihovih pravicah in podpornih ukrepih, ki so jim na voljo,
2. pomoč in svetovanje pri odločanju o usmeritvi v izobraževalne programe (karierna triaža),
3. informiranje in svetovanje o možnostih štipendiranja,
4. mentorstvo.

(2) Pravico do vključitve v dejavnosti NKC iz 1. do 3. točke prejšnjega odstavka imajo vsi kategorizirani športniki.

(3) Pravico do vključitve v dejavnosti NKC iz 4. točke prvega odstavka tega člena imajo vsi športniki perspektivnega, mednarodnega, svetovnega ali olimpijskega razreda, ki imajo status dijaka ali študenta.

36.č člen

(dejavnosti NKC v zvezi s preходом na trg dela po zaključku športne kariere)

(1) Na področju prehoda na trg dela po zaključku športne kariere NKC izvaja:

1. delavnice za pripravo na konec tekmovalne kariere,
2. usposabljanja za pridobitev neformalnih kompetenc,
3. povračilo stroškov za pridobitev usposobljenosti za delo v športu,
4. posredovanje pri pridobivanju delovnih izkušenj pri delodajalcih v zasebnem in javnem sektorju

5. izdelava individualnega kariernega načrta športnika.

(2) Pravico do vključitve v dejavnosti NKC iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka imajo vsi kategorizirani športniki.

(3) Pravico do vključitve v dejavnosti NKC iz 3. do 5. točke prvega odstavka tega člena imajo športniki in nekdanji športniki, ki so ali so bili razvrščeni v mednarodni ali višji razred kategorizacije po tem zakonu ter od dneva poteka razvrstitve ni minilo več kot pet let.

36.d člen

(individualni karierni načrt)

NKC v sodelovanju s športnikom zanj pripravi individualni karierni načrt, v katerem opredeli športnikove karierne cilje ter roke in način za uresničitev teh ciljev.

36.e člen

(zagotavljanje finančnih sredstev za delovanje NKC)

(1) Republika Slovenija zagotavlja finančna sredstva za opravljanje dejavnosti NKC, ki predstavlja javno službo, in ki obsegajo sredstva za plače uslužbencev OKS-ZŠZ, zaposlenih v okviru NKC, in za materialne stroške delovanja NKC. Sredstva se zagotovijo na proračunski postavki ministrstva, pristojnega za šport.

(2) Obseg nalog NKC in višina sredstev ministrstvo za vsako posamezno leto določi na podlagi letnega delovnega načrta NKC, ki ga mora OKS-ZŠZ za posamezno leto posredovati v potrditev ministrstvu najkasneje do 31. oktobra predhodnega leta.

(3) Medsebojne obveznosti, višina in dinamika izplačil, način poročanja NKC ter način nadzora nad delovanjem NKC ministrstvo in NKC določita v letni pogodbi o financiranju dejavnosti NKC.

36.f člen

(pravica do prehodnega denarnega nadomestila)

(1) Pravica do prehodnega denarnega nadomestila obsega pravico do prejemanja denarnega nadomestila in plačila prispevkov za pokojninsko in za obvezno zdravstveno zavarovanje.

(2) Posameznik je upravičen do prehodnega denarnega nadomestila, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- je bil kot športnik v razvrščen v naziv mednarodnega ali višjega razreda kategorizacije po tem zakonu,

- mu je razvrstitev v naziv mednarodnega, svetovnega ali olimpijskega razreda že potekla,

- od dneva poteka zadnje razvrstitve v naziv iz prejšnje alineje ni minilo več kot pet let,

- je NKC zanj pripravil individualni karierni načrt ali je NKC pisno zaprosil za pripravo kariernega načrta in

- ni vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na drugih podlagah v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ni upokojen ali ni upravičenec do uživanja pravice do pokojnine iz tujine ter ni vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi dela ali opravljanja dejavnosti.

(2) Posamezniku je mogoče pravico do prehodnega denarnega nadomestila dodeliti le enkrat.

36.g člen

(trajanje pravice do prehodnega denarnega nadomestila)

Nekdanjemu športniku se priznajo pravice iz prvega odstavka prejšnjega člena v trajanju do 36 mesecev, vendar najdlje do nastopa nove kariere.

36.h člen

(višina prehodnega denarnega nadomestila)

Višina prehodnega denarnega nadomestila se določi v višini, ki je enaka minimalni plači v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja minimalno plačo.

36.i člen

(plačilo prispevkov od prehodnega denarnega nadomestila)

(1) Do ureditve v zakonu, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zakonu, ki ureja obvezno zdravstveno zavarovanje, zakonu, ki ureja dolgotrajno oskrbo, zakonu, ki ureja trg dela, ter zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, so nekdanji športniki, ki so upravičenci do prehodnega denarnega nadomestila, vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, obvezno zavarovanje za dolgotrajno oskrbo, obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti in obvezno zavarovanje za starševsko varstvo.

(2) Do ureditve v zakonu, ki ureja matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ministrstvo za osebe iz prejšnjega odstavka vloga prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem ter zanje sporoči tudi podatke za oblikovanje prijave podatkov o osnovah ter spremembe teh podatkov v obračunu davčnega odtegljaja, in sicer na način in v rokih, predpisanih z zakonom, ki ureja davčni postopek, za predložitev obračuna davčnega odtegljaja.

(3) Prispevki za obvezna socialna zavarovanja iz prvega odstavka tega člena se plačujejo od osnove, določene v prejšnjem členu zakona.

(4) Osebe iz prvega odstavka tega člena so same zavezanci za prispevek zavarovanca za obvezna socialna zavarovanja in ministrstvo je zavezanec za prispevek delodajalca za obvezna socialna zavarovanja v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje obveznega socialnega zavarovanja.

(5) Do ureditve v zakonu, ki ureja dolgotrajno oskrbo, plačujeta oseba iz prvega odstavka tega člena in ministrstvo prispevek za dolgotrajno oskrbo, vsak po 1 odstotek.

(6) Osebe iz prvega odstavka tega člena so obvezno zdravstveno zavarovane za primer bolezni in poškodbe izven dela, in sicer za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov, pogrebnino in posmrtnino pri čemer oseba iz prvega odstavka tega člena in ministrstvo plačujeta prispevke iz 2. točke 46. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 in 32/25 – ZZDej-N; v nadaljnjem besedilu: ZZVZZ). Osebe iz prvega odstavka tega člena so same zavezanci za obvezni zdravstveni prispevek v skladu z ZZVZZ.

36.j člen

(prenehanje pravice do prehodnega denarnega nadomestila)

(1) Nekdanjemu vrhunskemu športniku pravica do prehodnega denarnega nadomestila lahko preneha pred potekom 36 mesecev, in sicer:

- z dnem, ko sklene pogodbo o zaposlitvi;
- z dnem, ko začne opravljati delo na podlagi drugega pravnega razmerja, ki je podlaga za vključitev v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti;
- z dnem, ko se vpiše v register kot samozaposlena oseba;
- z dnem, ko kot družbenik postane poslovodna oseba v osebni in kapitalski družbi, ali z dnem, ko kot ustanovitelj postane poslovodna oseba v zavodu,
- z dnem pravnomočnosti odločbe, s katero je ugotovljena njegova popolna nezmožnost za delo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- z dnem pridobitve pravice do pokojnine na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- z dnem pravnomočnosti sodbe, s katero je obsojen na prestajanje nepogojne kazni zapora za naklepno kaznivo dejanje v trajanju več kot šest mesecev; ali
- zaradi neizpolnjevanja obveznosti, ki jih ima na podlagi individualnega kariernega načrta.

(2) Minister, pristojen za šport, s podzakonskim aktom podrobneje opredeli in določi vsebino individualnega kariernega načrta ter obveznosti iz individualnega kariernega načrta, katerih neizpolnjevanje ima za posledico prenehanje pravice po zadnji alineji prejšnjega odstavka tega člena.

36.k člen

(pristojni organ za odločanje o pravici do prehodnega denarnega nadomestila)

O dodelitvi in prenehanju pravice odloči ministrstvo. Zoper odločitev ministrstva ni dovoljena pritožba.«.

4. člen

Za 73. členom se doda nov 73.a člen, ki se glasi:

»73.a člen

(športno-promocijske prireditve za otroke in mladino)

(1) Športno-promocijske prireditve za otroke in mladino so organizirana športna srečanja ali tekmovanja, namenjena promociji športa in niso del uradnih tekmovalnih sistemov v skladu s tem zakonom.

(2) Izvajalec javnega razpisa izvajalce športnih prireditev iz prejšnjega odstavka izbere na podlagi javnega razpisa v skladu s postopkom, kot ga določa ta zakon.

(3) Javna sredstva za sofinanciranje športnih prireditev iz prvega odstavka tega člena se določijo z letnim programom športa, pri čemer je država pristojna za sofinanciranje športnih prireditev na nacionalni ravni, lokalne skupnosti pa za sofinanciranje športnih prireditev na lokalni ravni.

(4) Za sofinanciranje lahko kandidirajo športne organizacije.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

5. člen

(strokovna usposobljenost)

Ne glede na neizpolnjevanje izobrazbenega pogoja iz prvega odstavka 49. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb in 37/24 – ZMat-B) za strokovno usposobljenega delavca šteje oseba, ki je na dan 23. 6. 2017 izpolnjevala pogoje za opravljanje strokovnega dela v športu ter je na ta dan strokovno delo v športu kot svojo edino pridobitno dejavnost neprekinjeno opravljala že vsaj 15 let.

6. člen

(začetek uveljavljanja dodatka k pokojnini)

Dodatek k pokojnini – športno priznavalnino iz 36.a člena tega zakona lahko začnejo upravičenci uveljavljati po uveljavitvi podzakonskega akta iz prvega odstavka 8. člena tega zakona.

7. člen

(začetek delovanja NKC)

(1) OKS-ZŠZ predloži letni delovni načrt NKC za leto 2026 ministrstvu v potrditev v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona.

(2) NKC začne delovati v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

(3) Dejavnosti, povezane z izdelavo individualnega kariernega načrta športnika, začne NKC izvajati v roku treh mesecev po uveljavitvi podzakonskega akta iz 8. člena tega zakona, vendar ne pred potekom roka iz drugega odstavka tega člena.

8. člen

(sprejem podzakonskega akta)

Vlada Republike Slovenije podzakonski akt iz četrtega odstavka novega 36.a člena sprejme v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Minister, pristojen za šport, podzakonski akt iz drugega odstavka novega 36.j člena sprejme v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona.

9. člen

(začetek uveljavljanja pravice do prehodnega nadomestila)

Upravičenci lahko začnejo pravico do prehodnega denarnega nadomestila uveljavljati v roku treh mesecev po uveljavitvi podzakonskega akta iz 8. člena tega zakona.

11. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. in 4. členu:

Otroci in mladina se danes gibajo manj kot so se v preteklosti, kar dokazujejo številne raziskave. Za to obstaja več razlogov, eden je povečana uporaba pametnih telefonov, tablic, računalnikov in video iger, ki je zmanjšala čas, ki ga otroci preživijo zunaj in v gibanju. Drugi so preveč zaščitniški starši, ki se bojijo, da se bo otrok med gibalno oziroma športno dejavnostjo poškodoval. V zadnjem času je zaznati tudi povečan akademski pritisk. Otroci in mladi imajo pogosto natrpane urnike z veliko šolskimi obveznostmi in dodatnimi dejavnostmi, kar zmanjšuje čas za prosto igro in telesno aktivnost. Pomemben razlog, ki vpliva na manj gibanja, so tudi spremembe v načinu življenja. Družine danes pogosto živijo bolj sedeče življenje, kar pomeni manj skupnih aktivnosti na prostem. Delno pa na manj gibanja vpliva tudi pomanjkanje motivacije in vzornikov. Če starši in drugi odrasli v otrokovem življenju niso telesno aktivni, je manj verjetno, da bodo otroci razvili navado rednega gibanja.

Redna telesna aktivnost prispeva k boljšemu fizičnemu in duševnemu zdravju. Športne prireditve so zabavne in ponujajo priložnost za sprostitev, kar mlade spodbuja k rednemu gibanju. Športne prireditve omogočajo druženje s prijatelji in spoznavanje novih ljudi, kar je pomembno za socialni razvoj otrok in mladine. Sodelovanje v športnih igrah pomaga mladim razvijati različne veščine, kot so koordinacija, hitrost, moč in vzdržljivost. Uspehi v športu lahko povečajo samozavest in izboljšajo samopodobo mladih, kar pozitivno vpliva na njihovo splošno počutje.

Število športno aktivnih je tesno povezano z izobrazbo, socialnim statusom in športno ozaveščenostjo. Odstotek športno aktivnih je mogoče povečati tudi z akcijami najširših razsežnosti in s promocijo športa. Z različnimi propagandnimi akcijami in animacijskimi programi se lahko poveča motivacijo otrok in mladine za šport in gibanje oziroma aktivno preživljanje prostega časa.

K 2. členu:

Na koncu 35. člena veljavnega Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb in 37/24 – ZMat-B) se doda nov odstavek, ki kot pravico športnika določa uporabo storitev NKC, športno priznavalnino in prehodno denarno nadomestilo.

K 3. členu:

Novi 36.a člen določa pravico do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine nekdanjim športnikom, ki so v času tekmovalne kariere dosegli vsaj mednarodni razred kategorizacije po ZSpo ali ZŠpo-1 (vrhunski športnik po ZŠpo-1) ali ki so bili pred uveljavitvijo ZSpo pri OKS-ZSZ evidentirani kot kategorizirani športniki (v času pred uveljavitvijo ZSpo niso obstajale kategorizacije na način, kot jih uveljavljata ZSpo in ZŠpo-1, kategorizirani športniki so bili praviloma člani državnih reprezentanc v nekdanji skupni državi oziroma od osamosvojitve člani reprezentanc Republike Slovenije, kar smiselno ustreza nazivu vrhunskega športnika po ZSpo in ZŠpo-1). Športna priznavalnina je institut, ki ob upoštevanju pogostega izpada delovne dobe nekdanjim vrhunskim športnikom nagraduje njihov prispevek na športnem področju na način, da tistim, ki imajo zelo nizke pokojnine, omogoča pridobitev pravice do dodatka h pokojnini do določene višine (skupna višina odmerjene pokojnine in dodatka k pokojnini ne more presegati 1.100 evrov). Pravic do športne priznavalnine se izključuje z ostalimi pravicami do dodatkov k pokojnini ali izrednih pokojnin na podlagi športnega udejstvovanja.

Novi 36.b do 36.e členi določajo delovanje in financiranje NKC, ki izvaja naloge na področju usklajevanja športnih in izobraževalnih obveznosti športnikov. Ukrep je smiselno skladen z usmeritvami poglavja Resolucije o nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji za obdobje 2026-2035 na področju dvoje kariere. NKC opravlja naloge na področju usklajevanja športnih in izobraževalnih obveznosti športnikov ter naloge na področju prehoda športnikov v drugo kariero

(vstop na trg dela po končani športni karieri). Potrebe trenažnega procesa pogosto omejujejo možnost športnikov za pridobitev izobrazbe in prehod v drugo kariero, zato je NKC institut, ki opravlja naloge na tem področju, predvsem z namenom vzpostavitve možnosti športnikov, da v času športne kariere oziroma neposredno po športnik karieri zagotovijo dolgoročno socialno varnost. NKC dejavnost opravlja kot javno službo.

Novi 36.f do 36.k člen za športnike, ki so dosegli vsaj naziv vrhunskega športnika (uvrstitev vsaj v mednarodni razred kategorizacije po ZŠpo-1) določa pravico do prejemanja prehodnega nadomestila v višini minimalne plače (prejemki in plačilo prispevkov od te osnove) za obdobje neposredno po tekmovalni karieri. Prehodno obdobje je namenjeno pridobitvi (dokončanju) izobrazbe in pridobitvi delovnih izkušenj, ob sodelovanju NKC (ter ob pogoju, da je za športnika izdelan individualni karierni načrt). Izpolnjevanje obveznosti iz individualnega kariernega načrta (izobraževanje, usposabljanje in podobno) je pogoj za prejemanje dodatka. Maksimalno obdobje prejemanja dodatka je tri leta (36 mesecev).

K 5. členu:

ZŠpo-1 je onemogočil strokovno delo v športu nekaterim trenerjem, ki so to dejavnost opravljali že daljše časovno obdobje kot svojo edino dejavnost, saj s prehodnimi in končnimi določbami ni bila predvidena možnost njihovega nadaljnjega opravljanja te dejavnosti kljub neizpolnjevanju izobrazbenega pogoja, ki ga je ZŠpo-1 na novo uvedel (vsaj srednja poklicna izobrazba). Gre za manjše število trenerjev (do 20), ki so trenerstvo opravljali kot svojo izključno dejavnost (poklicno), z uveljavitvijo ZŠpo-1 pa ne morejo več izpolniti pogoja za opravljanje strokovnega dela v športu in vpis v razvid strokovno izobraženih in strokovno usposobljenih delavcev v športu. V izogib nastanku novih socialnih problemov se tem strokovnim delavcem omogoča vpis v razvid in opravljanje strokovnega dela v športu do upokojitve.

K 6. členu:

Člen določa začetek uveljavljanja pravice dodatka k pokojnini – športne priznavalnine.

K 7. členu:

Člen določa začetek delovanja NKC.

K8. členu:

Člen določa rok za sprejem podzakonskih aktov vlade in ministra.

K 9. členu:

Člen določa začetek izvajanja ukrepa pravice do prehodnega denarnega nadomestila.

K 10. členu:

Člen določa uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

17. člen

(vrste in uporaba postopkov)

(1) Postopek sofinanciranja izvajanja letnega programa športa iz javnih sredstev se lahko izvede kot:

1. javni razpis;
2. sklenitev neposredne pogodbe.

(2) Postopek sofinanciranja izvajanja letnega programa športa iz javnih sredstev se izvede kot javni razpis. V okviru razpisanih sredstev se sofinancirajo tisti programi ali področja

letnega programa športa, ki so glede na pogoje in merila iz javnega razpisa najboljše ocenjeni oziroma ovrednoteni najvišje.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se za dodelitev sredstev državnega proračuna, namenjenih za sofinanciranje:

1. priprave in udeležbe na mednarodnih več panožnih športnih tekmovanjih iz 1. do 4., 6. in 11. točke 74. člena tega zakona, katerih nosilec je OKS-ZŠZ oziroma Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite (v nadaljnjem besedilu: ŠIS-SPK);
2. udeležbe na univerzijadi oziroma evropskih univerzitetnih igrah ter svetovnih in evropskih univerzitetnih prvenstvih, katerih nosilec je Slovenska univerzitetna športna zveza;
3. izvajanja športnega programa ali področja, ki je sofinanciran iz proračuna mednarodne športne organizacije ali Evropske unije in je bil izbran na javnem razpisu, ki ga je izvedla institucija zunaj Republike Slovenije;
4. investicij v javne športne objekte in površine za šport v naravi, če ti presegajo pomen, ki ga imajo za lokalno skupnost, oziroma je to potrebno zaradi skladnega razvoja države in je to v javnem interesu, potreba po izgradnji ali posodobitvi teh športnih objektov in površine za šport v naravi pa izhaja iz mreže javnih športnih objektov in površin za šport v naravi iz 69. člena tega zakona; lahko sklene neposredna pogodba.

35. člen (pravice)

(1) Športnik ima pravico:

1. do prilagoditve šolskih in študijskih obveznosti v obsegu in na način, ki se določita s predpisi, ki urejajo področje vzgoje in izobraževanje oziroma področje visokega šolstva;
2. do prilagoditve opravljanja mature v skladu z zakonom, ki ureja maturo;
3. do prilagoditve uveljavljanja pravice do vpisa v nadaljnje izobraževanje v skladu z zakonom, ki ureja maturo;
4. da mu izvajalci športnih programov iz prvega odstavka 6. člena tega zakona zagotovijo varen proces športne vadbe;
5. do preventivnega zdravstvenega varstva v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje;
6. da v času bolezni ali poškodbe ne trenira ali tekmuje.

(2) **(prenehal veljati)**

(3) **(prenehal veljati)**

(4) Športnik, ki je dobitnik Bloudkove nagrade za življenjsko delo, ima poleg pravic iz prvega odstavka tega člena tudi pravico do izjemne pokojnine.

(5) Vrhunski športnik ima poleg pravic iz prvega odstavka tega člena tudi pravico do zaposlitve v javnem sektorju v skladu s 63. členom tega zakona.

(6) Vrhunski športnik, ki je dobitnik olimpijske, paraolimpijske, medalje z olimpijade gluhih, medalje s šahovske olimpijade ali medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih športnih panogah ali olimpijskih športnih disciplinah individualnih športnih panog, ima poleg pravic iz prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka tudi pravico:

1. do povračila stroškov izobraževanja za pridobitev izobrazbe po javnoveljavnih izobraževalnih programih v Republiki Sloveniji, in sicer enkrat na vsaki ravni izobraževanja, ki si je še ni pridobil, ali usposobljenosti za strokovno delo v športu po tem zakonu, in
2. do izjemne pokojnine.

(7) Minister natančneje določi način in pogoje za pridobitev pravice iz 1. točke prejšnjega odstavka ter obseg povračila in vrste stroškov.

(8) Izjemne pokojnine iz četrtega odstavka in iz 2. točke šestega odstavka tega člena se določijo pod pogoji in na način, kot jih določa zakon, ki ureja področje izjemnih pokojnin.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

1. Osnutek Uredbe o podrobnejši ureditvi postopka za uveljavljanje dodatka k pokojnini – športne priznavalnine ter načinu njene valorizacije

Na podlagi četrtega odstavka 36.a člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb, 37/24 – ZMat-B in ---) Vlada Republike Slovenije izdaja

Uredbo o podrobnejši ureditvi postopka za uveljavljanje dodatka k pokojnini – športne priznavalnine ter načinu njene valorizacije

1. člen (vsebina uredbe)

Ta uredba podrobneje ureja postopek za uveljavljanje dodatka k pokojnini – športne priznavalnine in določa način njene valorizacije.

Podrobnejši postopek

2. člen

Upravičenec iz prvega odstavka 36.a člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb, 37/24 – ZMat-B in ---) mora vlogi za priznanje pravice do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine priložiti:

- potrdilo Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez o razvrstitvi vsaj v mednarodni razred kategorizacije po ZŠpo-1 ali Zakonu o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 97/01 – ZSDP, 15/03 – ZOPA in 29/17 – ZŠpo-1; v nadaljnjem besedilu: ZSpo), in
- dokazilo o priznanju pravice do pokojnine v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ali dokazilo o tem, da je uživalec pravice do pokojnine iz tujine, če je z državo, iz katere prejema pokojnino, sklenjena mednarodna pogodba ali če ta država priznava pravico do izplačevanja pokojnine v tujino državljanom Republike Slovenije.

3. člen

Ministrstvo, pristojno za šport, odločbo, s katero upravičencu iz prejšnjega člena prizna pravico do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, posreduje Zavodu Republike Slovenije za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Način valorizacije dodatka k pokojnini – športne priznavalnine

4. člen

Pravica do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine se valorizira na naslednji način:

- ...

Končna določba

5. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. Osnutek Pravilnika o določitvi vsebine kariernega načrta ter določitvi obveznosti iz kariernega načrta, katerih neizpolnjevanje ima za posledico prenehanje pravice do prehodnega denarnega nadomestila:

Na podlagi drugega odstavka 36.j člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb, 37/24 – ZMat-B in ---) minister, pristojen za šport izdaja

Pravilnik o določitvi vsebine kariernega načrta ter določitvi obveznosti iz kariernega načrta, katerih neizpolnjevanje ima za posledico prenehanje pravice do prehodnega denarnega nadomestila

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa vsebino individualnega kariernega načrta ter obveznosti športnika, ki izhajajo iz individualnega kariernega načrta, ki ga je za športnika v sodelovanju s športnikom izdelal nacionalni karierni center, katerih kršitev ima za posledico prenehanje pravice do prehodnega denarnega nadomestila.

2. člen

(vsebina individualnega kariernega načrta)

Individualni karierni načrt, ki ga za športnika izdelata nacionalni karierni center, obsega vsaj:

- dejavnosti za usposobitev športnika ali nekdanjega športnika za namen lažjega prehoda na trg dela po zaključku tekmovalne kariere, ki jih mora športnik izvajati ali se jih udeleževati;
- roke za izvajanje dejavnosti iz prejšnje alineje;
- način poročanja o izvajanju dejavnosti iz prejšnje alineje.

3. člen

(obveznosti iz kariernega načrta, katerih kršitev ima za posledico prenehanje pravice do prehodnega denarnega nadomestila)

Ministrstvo, pristojno za šport, odloči o prenehanju pravice do prehodnega denarnega nadomestila nekdanjemu športniku, če ta krši naslednje obveznosti, ki jih ima na podlagi individualnega kariernega načrta, ki ga je zanj in v sodelovanju z njim izdelal nacionalni karierni center:

- obveznost poročanja;
- obveznost udeleževanja postopka izobraževanja, usposabljanja ali delovne prakse;

- ...

4. člen
(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati 15. dan od objave v Uradnem listu Republike Slovenije.